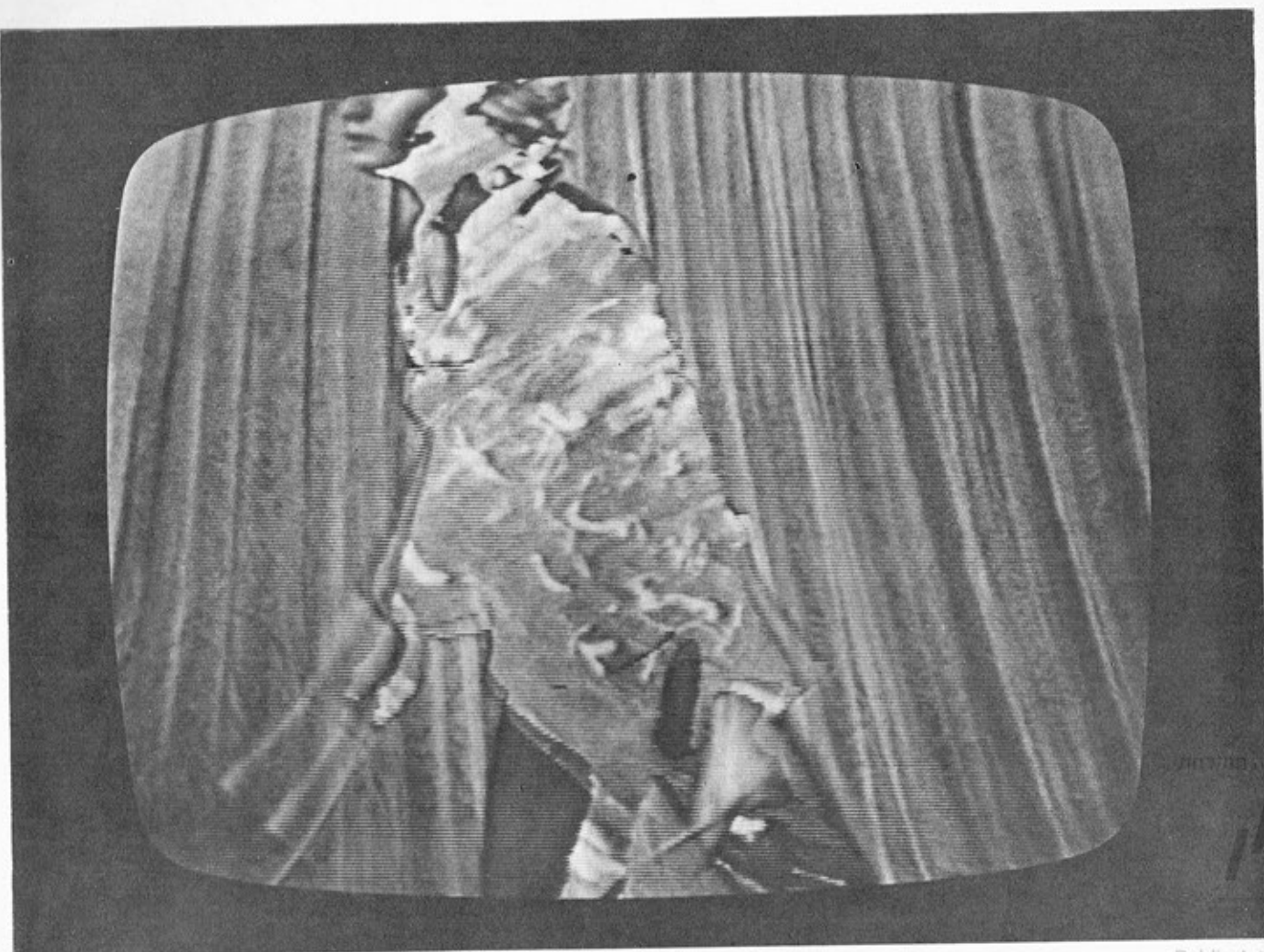

A black and white photograph of a man in a suit speaking at a podium. The podium features a circular emblem with a sunburst design, characteristic of the Israeli flag. The man is seen from the chest up, looking down at a document on the podium. The background is dark and out of focus.

וידואו בשורות המולטי-מדיה

יוסי מרחיים

וידאו בשרות המולטי-מדיה

יוסי מרחיים

„לשחק אותה“ עד הסוף ותבנה את החומר שלך בהתאם לכך. זהו פיתרון ישראלי מובהק, ולפעמים זו הדרך היחידה להתקיים. אחרי שמופע קודם שלי צולם בחוסר-הבנה מוחלט — התבוננתי בתוצאה; זה לא היה שלי, אבל זה היה לא רע. המוסיקאי ג'ון קייג' אמר, שאחרי שהוא גומר כתיבת יצירה לא איכפת לו מה עושים איתה; זה יצא החוצה וזה כבר לא שלו. גישה פילוסופית זו עלולה לעזור לאמנים שיצירותיהם „פוס-פסו“ על-ידי הטלוויזיה. אך, מוטב, לדעת, ליצור גרסה חדשה לגמרי, להתחשב ולהדגיש את השימוש בווידיאו, מאשר לראות את הגרסה המקורית מוחטאת. זה כמו לשנות את סיגנון הלבוש כשמתכנן-הבגד משתנה, או לשנות תפאורות מחזה לוקאלי כשההצגה מוצגת באזור שונה מבחינה אקלימית וג'י-אוגרפית. וכשמדובר בווידיאו — ה„לבוש“ כמעט תמיד „עושה“ את האדם.

בשליטתו, כך שיכולתי לפסול את הנושאים שלא יקדמו את העבודה. 4. במחשני הטלוויזיה מצטברים סוגים כה מגוונים של אבזורים, כך שהמחשן עצמו (גם ללא רכישות למען התוכנית) הוא מקור-השראה נפלא. 5. בווידיאו אתה רואה את התוצאה מייד ומתקן בהתאם (בניגוד לצילום-פילם), כך שזה פתר חלק מבעיות קוצר-הזמן.

לא לחפש צימוקים

לא היתה זו הפעם הראשונה שהייתי חלק ממופע טלוויזיוני, אך היתה זו הפעם הראשונה שלא יצאתי מתוסכל. בדרך-כלל דרשו ממני לעשות את המופע „קל ככל האפשר“, בלי להתחשב בטיב המופע. חלק גדול מביי-מאי הווידיאו בארץ אינם בקיאים בנושאים אותם הם מצלמים. הם מחפשים את הצימוקים שבעבודות — ואם אינם — הם מייצרים פואנטות בכוח. כך קורה לקונצרטים או להצגות, שהן, בדרך-כלל, כישלון. קיימת נטייה אצל אנשי-הטלוויזיה לעבוד מהר ככל האפשר ולערוך מדי פעם שינויים מהר תיים בחומר המצולם. ייתכן שמה שעשיתי הפעם הוא לפי הכלל: אם אתה לא יכול לנצח אותם — הצטרף אליהם. תן להם

ותוך 3 שעות הכל חייב להיות גמור. ב. חוסר נסיון וזמן להתבשל במדיום חדש. אפילו בתנאי בית — בגלל המחיר הגבוה בארץ של מכשירי וידאו ביתיים (האם נזכה יום אחד להורדת מכסים על וידאו לאמנים? הדבר עשוי לחולל שינוי רציני בגישה לצע-צוע יקר זה. בארה"ב ובאירופה הורגלו אמני הווידיאו לעבוד עם המכשיר בלי להת-פעל מתכונותיו — כשם שאיני מסתנוור מהסיכוי להקליט את עצמי על טייפ-קא-סטות).

ג. כמשתתף, התוצאה המצולמת אינה בפיקוחך — בניגוד למנצח בקונצרט, למשל. היושב ליד שולחן-הפיקוח קובע באופן סופי את התוצאה ואי-אפשר לשנותה בעריכה כמו סרט קולנוע או הקלטת קול על מיספר ערו-צים והבלטת דברים מסויימים מאחר יותר.

מצד שני יש יתרונות רבים לסוג כזה של ניסוי:

1. אנשים נוטים לשתף פעולה, ובצדק, עם מדיום שהוא בעל התפוצה הרחבה ביותר.
2. גם הטכנאים, בראותם את הבעיות המרתקות מבחינה טכנולוגית, נוטים לעזור ולסייע מעל ומעבר לתפקידם.
3. הבימאי טרח להפגיש אותי, קודם תיכנון הפעולה, עם כל סוגי האפקטים שהיו

לאיבוד על רקען של שירה או פעולה וידאו-אלית אינטנסיבית; על-ידי שילוב טקסט בשיטה של תרגום בגוף הסרט: (סבטיטלס) יכולתי להבליט טקסט אפילו כשברקע היתה פעולה אינטנסיבית. הטקסט מתחבר בדמיונו עם התמונה בגלל הקונבנציה של הסרט.

הגבלות טכניות ומסורתיות

במופע השתמשנו בתוף גדול כקלחת, שב-תוכה שמו שחקניות אבזורים שונים. אותם אבזורים, הפעם מפלסטלינה, שימשו לבניית אליל בקטע הבא. על-ידי פעולת המצלמה קיבלנו את ההרגשה שהחפצים התרככו בקל-חת ועברו מטמורפוזה. הטקסט נקרא וניראה בחלקו במקומות שונים, בליווי המוסיקה. הנושא של הקלחת המאגית הצדיק את השי-מוש המוגזם בפעולות המצלמות ואת האוויר-רה האכסטאטית-היסטרית של חלק מהמוסי-קה, וכן את השימוש בתלבושות ובפעולות-פולחן, אך האמת היא הפוכה: נקודת המוצא שלי היתה במיקרה זה: מה הם האמצעים והחומרים שהטלוויזיה מעמידה לרשותי ואיזה אמצעים אני יכול להפעיל מול אתגר כזה. ההגבלות הרציניות היו:

- א. זמן חזרות מועט. כל דקה יקרה מאוד

בדור). אפקט הניראה כ„ג'מיק“ — כמו שילוב פעולה של שתי מצלמות, הפיכת שהור ללבן, חלוקת המסך לשניים וכו' — עלול להיראות זול ומיותר כשהוא מורכב על פעולה זרה לו מבחינה מהותית. אם יוזם המופע מודע לאפשרויות שלפניו, משתלב האפקט באופן אורגני. במופע מולטי-מדיה, בו קורים מיספר דברים בעת-ובעונה-אחת בפניות שונות של אולם, אפשר להציג את סך-כל ההתרחשויות על-ידי חלוקת המסך למיספר חלקים, ועל-ידי-כך לקבל ראייה סימולטאנית של המתרחש. אמני-וידאו יוצ-רים צורות וצבעים בחומר אלקטרוני גם ללא סיוע של ציירים, כוריאוגרפים או שחקנים; אך ככל שיותר אמנים לומדים את השימוש בווידיאו, כך מתרחב הבסיס לפעולה משותפת. למשל: הבימאי הראה לי „פידבק“ של מצ-למות; בהעמידו מצלמה מול מצלמה או מול מסך-בקר (מוניטור), נוצרות צורות בעלות קצב משלהן, שלאחר חזרות רבות אפשר לשלוט בהן. זהו תהליך הדומה להעמדת שתי מראות, זו מול זו, וקבלת, מיסדרון של אינסוף מראות. על-ידי שימוש בתזמורת-קצב חיה (ולא בסרט מוכן מראש) יכולנו לעקוב אחרי הצורות המתקבלות וללוותן בקצב נגדי.

דוגמה נוספת: טקסט כמעט מועד ללכת-

רבות נכתב על הסכנות שבהעברת מופע אמנותי לתוך קופסת הטלוויזיה. גם כשהצי-לום הוא אובייקטיבי כביכול, הממדים משת-נים, צורות הופכות לסמלים קטנים, במקום חלל-בימתי או סביבתי יש להתרכז בקוביה שגודלה 60X60X60 ס"מ. כל מה שאינו באותו רגע במרכז המצלמה — נעלם. בימאי-המצלמות אינו, בדרך כלל, בימאי-שחקנים וכו'. כדי להתגבר על חלק מבעיות אלה ניסינו, הבימאי אילון גויטיין ואני, ליצור יצירה אשר הווידיאו ואפשרויות הפעלולים שלו יהיו בה ברי-זמנית מרכז המופע ואמצעי לשרת רעיון.

במסגרת תוכנית על מולטי-מדיה, בה שוד-רה יצירה מאת המלחין ההולנדי פיטר סחאט ודיון עליה, ביצענו מופע הקרוי „קלחת“, המבוסס על שיח-המכשפות מתוך המערכה הרביעית של „מקבת“ לשקספיר. השתתפו שחקניות, נגנים, הרקדנית רחל כפרי וכמויות גדולות של אבזורים. ברשימה זו אפרט מי-פר לקחים שלמדתי בווידיאו. נראה לי, שהדרך היחידה להתגבר על העיוותים שהמצלמות גורמות לחומרים, היא לתכנן כל מופע המצולם-מראש תוך התחש-בות באפשרויות העצומות של הווידיאו, (אשר בארץ מנוצלות, בדרך כלל, יותר לצורכי-

ששי

יוסי מר חיים

Public Domain Archive
(„פולטיסדיה“, 22,50 טלוויזיה)

במלוויזיה

22,50 פולטיסדיה — על שיי-
לוב בין אטנויות שונות
ביצירה אחת. הפלחין יר-
סי סריחיים כתב יצירת
פולטיסדיה בפיוחד לתב-
נית זו המשלבת ווידאו
אלקטרוניקה, טשחק, מי-
סול, ריקוד, פילם וסור-
סיקה.

משתתפים
קאב בד-אל
דניאל שליט
שמעון וויזניק
עדנה שביט
אמנון אחי-נעמי
יוסי מר חיים

ארכיון אמנות ציבורית ומדיה מוקדמת

IP

Public Art and Early Media Archive

צילום אפיקות ציבוריות ומדע, מוזיאון

ישראל
סיל

ארכיון

37

בסך כל המידע
המאוחסן ב-Public Media
הוא פתוח לציבור

Art and Early Media Archive

© 2018 J. Edgar Hoover
National Archives and Records Administration
www.archives.gov

Media Archive

Downloaded from <http://www.cambridge.org/core>.
University of Cambridge, on 02 Jun 2018 at 12:08:00, subject to the Cambridge Core terms of use, available at <http://www.cambridge.org/core/terms>.
<http://dx.doi.org/10.1017/9781315344235.003>

Media Archive

